2023 ел Россия Президенты Владимир Путин Указы белән педагог һәм остаз елы дип игълан ителде. Педагог һөнәре кешедән зур белем генә түгел, күнел көчен, чыдамлылыгын да таләп итә. Авырлыкларга карамастан, бу тормышта укытучы хезмәтен сайлаган кешеләр булуы соендерә.

Укытучы - доньяны танырга, акны карадан, яхшыны яманнан аерырга өйрәтүче тылсымчы ул. Кешенең ин матур истәлекләре, ин изге хыяллары, ин беренче шатлык-куанычлары анын балачагы һәм үсмер чоры белән бәйләнгән. Менә шушы матур истәлекләр арасында шактый зур урынны мәктәп бусагасын атлап кергән көннән алып, зур тормышка озатып, сонгы кыңгырау чынлаган көнгә кадәр бала белән һәрчак янәшәдә Укытучы атлый. Ул аны белем доньясына алып керә, хезмәт һәм ижат шатлыгын тоярга өйрәтә, фикерләү сәләтен үстерә, доньяга карашын формалаштыра, анардан шәхес тәрбияләүгә ботен көчен куя. Укытучы хезмәте авыр да, жаваплы да, кызыклы да. Укытучы һөнәрен сайлау - тынгысызлык, эзләнү юлын сайлау, үз-үзенә һәм башкаларга искиткеч таләпчән булу, кондәлек тырыш, эзлекле хезмәт юлын сайлау дигән сүз ул. Бу язмамнын герое да тормышнын төрле этапларын үтеп, яшь буынны тәрбияләүдә фидакарь, батыр хезмәте белән халык рәхмәтен, ихтирамын казанып, бүгенге зур эш нәтиҗәләренә ирешкән олуг йөрәкле шәхес – Сания Спартак кызы Саляева турында булыр.

Рузаевка районы Татар Пешлә авылында Спартак абзый белән Рокыя апанын гаиләсендә топчек тагы бер кыз бала булып доньяга Санияләре аваз сала. Сабыйлык, балалык чорын үтеп, туган авылы урта мәктәбендә белем алганнан сон, Сания, укытучы булу теләге белән, Казан дәүләт педагогия институтынын тарих-филология факультетына укырга керә. Телләргә карата булган сәләте татар, рус теле фәннәрен яхшы үзләштереп, вузны унышлы тәмамлый. Һади Такташ Юбилей чараларынын берсендә укытучыбыз Фоат Галимулла улы Галимуллин Сания студенты турында сөйләнып искә алган иде: «Мордовиядән килгән бу мишәр кызынын унганлыгына, булганлыгына сөйләнып укыттым. Анын кебек шигырь яттан сөйләүче укучыларым аз булды...»

Вузны тәмамлаган яшь белгеч туган авылы урта мәктәбенә татар теле һәм татар әдәбияты предметларыннан укучыларга ныклы белем бирә башлый. Эшен чын күнелдән яратып, ботен белемен, энергиясен, кочен кызганмыйча башкара ул. Тирән белемле, гел яналыкка омтылучы укытучы апаларын балалар да үз итә. Дәрес темаларын яратып, алдынгы педагогик технологияләрне куллангач, укучыларнын фән белән кызыксынулары арта, нәтижәләр дә унай якка үзгәрә бара. Ин авыр, ин күп коч-энергия, сабырлык, түземлек, акыллылык таләп итүче һонәрен Сания Спартак кызы яратып башкара; конне тонгә ялгап эшли, дәресенә әзерләнә, укучыларнын дәфтәрләрен тикшерә. Ул коне буе мәктәптә балаларга белем бирә, оендә гаиләсе, кырык эше кырыкка ярылып ятса да үз һонәренә тугъры булып кала. Барысына да ирешергә, намус белән эшләргә, балаларны яратырга, хезмәттәшләрен хормәт итәргә остазлары - наставниклары буларак югары белем йортыннан үзләштереп кайта. Аннары үзе дә регионыбыз укытучыларына остаз буларак ярдәм итә.

Үтә тырыш, максатына ирешүчән булуы Сания Спартак кызына туган теле фәнен укытуда югары үрләр яуларга ярдәм итә. Анын укучылары ел саен фән олимпиадаларынын муниципаль, республика, тобәкара, халыкара олимпиадаларында, ижади эшләр конкурсларында бүген дә жинүчеләр. Шулай, быел Казанда үткән тобәкара олимпиадасында Рузаевка районы Татар Пешлә урта мәктәбе 11 класс укучысы Кузикова Самира призерлык яулап кайта. Ә Камила Чугунова – VII Халыкара олимпиадасы (2019 ел) призеры. Сания Спартаковна М.Е.Евсевьев исемен йорткән педагогия университетында татар теле буенча белем алган укучылары очен (Овчинникова Карина, Новикова Айсылу, Бадамшин Адель...) бүген дә остаз.

Укытучылык вазифасын башкару остенә авыл халкы белән тыгыз элемтәдә эшләргә, торле чараларында катнашырга туры килә ана. Гаиләдә яхшы тормыш иптәше, тәртипле әни, мәктәптә унган укытучы булу бик жинел булмагандыр. Сынатмый ул, нинди генә эшкә кушсалар да жиренә житкереп башкара. Сания Спартаковна Саляева үз эше һәм укучылары турында бик теләп сойли, үз эше очен ботен күнел белән борчылуы күренә:

- Жир йозендәге һәр халыкнын үз теле, үз тамырлары һәм традицияләре бар. Туган тел укытучысы буларак минем алда милли телгә, гореф – гадәтләргә сакчыл караш тәрбияләү бурычы тора. Бу туган телен яратучы, язмышын туган як киләчәге белән тыгыз бәйләүче кешене формалаштырырга ярдәм итә. Халыкнын мәдәниятен һәм гореф-гадәтләрен ойрәнә башлагач, ин элек анын ана соте белән кергән телен үзләштерүдән башларга кирәк. Барысы да монын белән ризалашыр дип уйлыйм. Балаларда патриотик хисләр тәрбияләү дә туган телне ойрәнү нәтижәсендә башкарыла. Хезмәтем - горурлыгым минем.

Чын укытучы булу очен, укытучы дипломы, категориясе, бүләкләре, исемнәре аз, тагын бер зур сәнгатькә ия булырга кирәк – балаларны ярату сәнгате. Укучыларны туган телгә һәм әдәбиятка ойрәтеп, Сания Спартак кызы Саляева үз укучыларын халык мәдәниятенә һәм гореф-гадәтләренә ойрәтә. Укытучы үз предметын укытуга ижади якын килергә тырыша, моһим нәтижә бирә торган инновацион технологияләр кертә, проблемалы, үсештә булган укытуны, шулай ук уен моментларын, проект эшләрен, тест биремнәрен куллана. Болар барысы да яхшы нәтижә бирә.

Республика күләмендә бүген дә зур тәжрибәле, эрудицияле, талантлы педагог бу эшендә дә сынатмый. Мәктәптә татар теле һәм әдәбияты кабинеты жиһазландырыла. Кабинеты республика күләмендә үткәрелгән смотр-конкурста I урынга лаек була һәм Мордовия Республикасы мәгариф министрлыгынын «Ин яхшы татар теле һәм әдәбияты

кабинеты» таныклыгы тапшырыла.
Яшь укытучыларга да, олкән яшьтәгеләргә дә ул үрнәк, эш тәжрибәсен алар белән теләп уртаклаша, аларга методик ярдәм күрсәтә. Ботенроссия кысаларында үткән чараларда даими эш тәжрибәсе белән уртаклашып килә. Шулай, 2014 елда Ботенроссия укытучылары съездында эш тәжрибәсе белән уртаклаша һәм ирешкән уңышларын бәяләп «Почетный работник общего образования» дигән олы бүләк белән бүләкләнә. Ә 2019 елда үткән «Заман укытучысына – заманча таләпләр» Ботенроссия мәгариф һәм фән хезмәткәрләре пленар утырышында «Мәгарифтәге казанышлары өчен» медале тапшырыла. Бу бүләкләр белән Сания Спартаковнаның хезмәтен Татарстан билгеләп үтә. Хезмәтенә бәя бирелеп, күпләгән Мактау грамоталары белән Мордовиядә дә бүләкләнде. Мордовия күләмендә атказанган татар теле һәм татар әдәбияты исеменә лаек укытучы ул!
Кешелеклелеге, игътибарлы һәм ихтирамлы булуы, күркәм сыйфатлары жаннарны жылыта, тормышка ямь ости. Киләчәктә Сания Спартак кызына тагын да зуррак үрләр яуларга, балаларының, оныкларының игелеген күреп тынычлыкта, сәламәтлектә гомер кичеререгә язсын. Авыр һәм мактаулы хезмәтендә зур уңышлар, соенеч-шатлыклар күп булсын. Безгә - Мордовиябезнен мәгариф ветераннарына Татар Пешлә мәктәбе ирешкән уңышларына куанып яшәргә насыйп булсын.

Наилә НАСЫРОВА